

DOCUMENT DEL CEMB SOBRE L'AVANTPROJECTE DE LA LOMCE

La Comissió Permanent del Consell Escolar Municipal de Barcelona del 13 de març de 2013, a proposta de la Comissió de Participació, fa les següents **consideracions** sobre l'Avantprojecte de llei orgànica de millora de la qualitat de l'educació (LOMCE) presentada pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport:

1.- Sobre la necessitat de consens i estabilitat

La superació de les principals dificultats i dèficits del sistema educatiu del nostre país, sols es pot aconseguir a partir d'un ampli consens polític i social, i requereix un període prolongat d'estabilitat normativa.

L'actual avantprojecte de la LOMCE suposa la quarta reforma educativa des de l'any 1990, presentada sense consens polític, social ni territorial, i malgrat tenir una estructura simple de preàmbul-exposició de motius i un article únic (que modifica més de 60 articles) és un autèntic canvi en profunditat de l'actual LOE (2006), amb incidència a la LODE i a la LOU. Tant els experts com la comunitat educativa reclamen una major estabilitat en tot allò que afecta a l'Educació.

2.- Sobre l'esperit de la llei

L'exposició de motius de l'avantprojecte de la LOMCE recull la filosofia i esperit del text normatiu, i per aquest motiu, preocupa la manca de referències a l'Educació com un dret fonamental de la persona que han de garantir els poders públics. En aquest sentit, és significativa la introducció de l'article 2 bis a la LOE sobre el "Sistema Educativo Español" en el qual formula que les persones són beneficiàries de serveis i no subjectes d'un dret, i equipara la funció i responsabilitat dels agents públics i privats en la regulació i finançament del sistema educatiu.

En canvi, contempla l'educació com un "bé" vinculat al sistema productiu i al futur mercat de treball. De manera indirecta assenyala l'equitat del sistema actual com un impediment per la millora de la qualitat educativa.

Malgrat que cita els objectius de l'Estratègia Europea per l'any 2020 de reducció del fracàs, l'abandonament escolar i l'increment dels estudis de secundària postobligatoris, i fixa set objectius (flexibilitat de les trajectòries, implantació de proves d'avaluació estatal, racionalització de l'oferta educativa i reforçament de l'aprenentatge de matèries instrumentals, augment de l'autonomia dels centres i reforç de les direccions, desenvolupament de les TIC, plurilingüisme i impuls a la FP), el text de l'articulat desenvolupat no sembla correspondre a les fites senyalades.

3.- Sobre els canvis en l'organització de l'ESO, el Batxillerat i la Formació Professional

La LOMCE introdueix canvis en l'organització de l'ESO i el Batxillerat, i també canvis significatius en els estudis inicials de Formació Professional, i en els cicles formatius de grau mig. La proposta obliga a una elecció entre la via acadèmica i la via professional dins la formació bàsica, i a una especialització prematura.

Es crea un nou títol de formació professional bàsica per als alumnes que no continuïn cap al batxillerat ni cap als cicles de grau mig. Aquesta opció no condueix a l'obtenció del Graduat d'ESO, que sí era possible amb els actuals PQPI.

La formació professional bàsica obre una tercera via professionalitzadora de baix nivell que tanca les portes a la continuïtat de formació permanent, i dona una imatge de segon ordre per a la formació professional.

La futura regulació de la formació professional dual pot posar en entredit el paper dels centres educatius com a garants del procés formatiu d'aquesta modalitat de FP.

4.- Sobre la recentralització de les competències educatives

L'avantprojecte de la LOMCE expressa una voluntat recentralitzadora de les competències que actualment tenen les CCAA, i per tant també Catalunya, en expressar la voluntat de controlar des de l'Estat els currículums dels ensenyaments, sobretot a través de la determinació dels seus continguts, i del control de les proves que han de permetre l'accés als títols i l'avaluació del sistema.

Estableix per a primària, secundària obligatòria i batxillerat l'agrupació d'assignatures en tres blocs (troncals, específiques i especialitat).

L'Estat es reserva la competència sobre el contingut sencer de les assignatures troncales i fixa un mínim del 50% de l'horari per aquestes assignatures.

En les proves finals d'educació primària, secundària obligatòria i batxillerat, es diu que els criteris d'avaluació i les característiques d'aquestes avaluacions finals d'etapa els estableix el Ministeri d'Educació per a tot el Sistema Educatiu Espanyol, essent també el Ministeri qui dissenya la prova i estableix el contingut per a cada convocatòria.

També les proves individualitzades que es realitzin a segon o tercer de primària seran comuns per a tot l'Estat i dissenyades pel MECD.

En general les normes que han de ser desplegades de la Llei queden reservades al Govern a proposta del Ministeri en detriment de les competències de les CCAA.

5.- Sobre la llengua catalana i el sistema d'immersió lingüística

El tracte que dona l'avantprojecte de la LOMCE a les llengües cooficials, en el cas de Catalunya, és un atac a l'estatus de la llengua catalana i al sistema d'immersió lingüística.

La llengua catalana no es troba entre les assignatures troncales ni a primària, ni a secundària obligatòria i ni al batxillerat. La llengua catalana passa a ser una assignatura d'especialitat amb una assignació horària precària.

El text estableix que les dues llengües siguin ofertes en les distintes assignatures de forma equilibrada en el nombre d'hores lectives, i mentre no es determini la proporció d'ús del castellà i del català com a llengua vehicular els pares podran escollir la llengua vehicular, i si no se'ls hi pot oferir a l'escola pública o concertada, podran optar per centres privats, essent les despeses a càrrec de l'Administració.

El CEMB ja va manifestar la seva posició en aprovar l'adhesió a la Declaració del Consell Escolar de Catalunya en defensa del model català d'immersió lingüística que deia :

“ El sistema d'immersió lingüística, que d'acord amb aquesta voluntat integradora s'aplica a Catalunya des de fa tres dècades, ha estat reconegut internacionalment com un model d'èxit perquè, segons demostren múltiples estudis i avaluacions, assegura el coneixement de les dues llengües oficials per part de tot l'alumnat, alhora que afavoreix la cohesió social i la igualtat d'oportunitats. Aquest sistema contribueix de manera decisiva a la convivència escolar i al bon funcionament de la institució educativa, evitant la segregació i possibilitant la compensació de desigualtats socials.”

“Al llarg de tots aquests anys s'ha demostrat que la utilització del català com a llengua vehicular de l'ensenyament és del tot compatible amb el respecte als drets lingüístics personals dels alumnes, al mateix temps que evita la segregació per raons d'idioma”

“El Consell Escolar de Catalunya ha estat i és testimoni de la bona feina de l'escola catalana i del gran esforç dels seus professionals per adequar l'ensenyament de les llengües a la realitat sociolingüística, fins i tot en entorns molt complexos, afermar l'ús del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge i alhora garantir el domini

del castellà, en un context sempre caracteritzat per l'absència de conflictivitat i l'harmonia escolar en l'àmbit lingüístic. Els centres docents treballen perquè tot l'alumnat aprengui a estimar i respectar totes les llengües i s'interessi per conèixer-les. Prosseguir en aquesta línia és essencial per tal que el català mantingui la condició de llengua de referència, continuï actuant com a factor d'integració i cohesió social i s'afermi com a vehicle de creixement, participació i projecció personals."

6.- Sobre la participació i els consells escolars

L'avantprojecte de la LOMCE expressa una profunda degradació en el funcionament democràtic dels centres en eliminar la capacitat decisòria dels consells escolars.

Pel que fa als consells escolars dels centres públics, deixen d'aprovar els projectes i normes dels centres (projecte educatiu, normes d'organització i funcionament,...), la programació general, l'admissió de l'alumnat, l'obtenció de recursos complementaris, i deixen de fixar les directrius per la col·laboració amb altres centres, administracions locals i altres.

Pel que fa als consells escolars dels centres concertats deixen d'intervenir en la designació de la direcció, en l'acomiadament del professorat i en els serveis escolars. Deixen d'aprovar el pressupost del centre, la programació general, les aportacions de les famílies en la realització d'activitats complementàries i extraescolars i passen a funció informativa en la programació d'aquestes d'activitats. Elimina de la seva composició el representant de l'Ajuntament.

L'eliminació de competències i la reducció de funcions dels consells escolars limita de manera severa la participació de la comunitat educativa, en especial la representació de les famílies i de l'alumnat.

Aquestes mesures van acompanyades d'una atribució de funcions a les direccions dels centres públics i a la titularitat dels centres concertats sense que el centre disposi de cap òrgan de control amb suficient capacitat i competència en la vida escolar.

En el cas dels centres públics, aquestes atribucions a les direccions van més enllà de la potenciació de la capacitat de lideratge i gestió, i prefiguren una autoritat només responsable davant l'administració. En aquest sentit, el nou model de selecció de les direccions dóna un pes determinant a l'administració, que designa prop del 70% dels membres de la comissió de selecció.

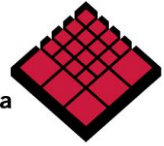
7.- Sobre la ciutadania, la religió i la segregació per sexes

L'eliminació del currículum de l'assignatura d'Educació per la Ciutadania, la configuració d'una assignatura de religió catòlica avaluable amb un pes significatiu a la qualificació final de l'ESO i el Batxillerat, i l'establiment d'una assignatura alternativa de valors socials i culturals a primària i valors ètics a secundària configura una forta càrrega ideològica en el contingut de la Llei.

En aquest sentit, també es pot incloure el blindatge dels concerts per a les escoles que segreguen per sexes malgrat les darreres sentències del Tribunal Suprem sobre el tema.

8.- Sobre el paper dels Ajuntaments

L'avantprojecte de la LOMCE significa un retrocés per als ajuntaments, ja que: anul·la les referències ja prou reduïdes del paper de l'administració local en l'Educació, suprimeix l'obligació de programar l'oferta en col·laboració amb les administracions locals i amb els agents socials, i elimina la representació municipal dels consells escolars dels centres concertats.

En conclusió

D'acord amb aquestes consideracions i recollint el sentit majoritari de la comunitat educativa de la ciutat, el Consell Escolar Municipal de Barcelona rebutja l'avantprojecte de llei orgànica de millora de la qualitat de l'educació i **demana al Ministeri d'Educació, Cultura i Esport la seva retirada** perquè no s'ajusta a les necessitats de futur de l'educació de la nostra ciutat, ni a la realitat educativa de Catalunya.